Fængselsfunktionæren

FÆNGSELSFORBUNDET

NR 1
FEB 2016

DANMARKS MEST TRUSSELSRAMTE JOB

VRIDSLØSELILLE LUKKER EFTER 157 ÅRS TJENESTE

FLYGTNINGE RYKKER IND I FÆNGSLERNE

INDHOLD

4 Landets mest trusselsramte job

6 Vold og trusler hæmmer trivslen

8 Kort nyt

10 Flygtninge rykker ind i fængslerne

12 Reportage: Lukkestemning på Vridsløselille

14 Besøg i det nye fængsel

16 Sytten medlemsmøder

18 Kontrakt: Ja, jeg vil ændre mit liv

20 Erfarne betjente deler viden

22 Studietur til Polen

24 Vi styrker indsatsen for skaderamte

25 Ny tillidsrepræsentant

VI MANGLER 200 BETJENTE

Af Kim Østerbye, formand for Fængselsforbundet

Et paradoks. Det kan man kalde det, når cellerne står tomme, samtidig med at frustrerede fængselsbetjente løber spidsrod mellem institutionerne for at lukke huller i vagtplaner.

Vi mangler henved 200 betjente landet over. Det betyder, at vores medlemmer oftere og oftere bliver beordret på tjeneste på en anden matrikel end der, hvor de er ansat. Direktøren har ellers ofte afvist, at fængselsbetjente skal opfattes som daglejere, men det er ikke desto mindre det, man oplever.

Hvordan kan det gå til, at ledelsen er nødt til at trække tjenestemandskortet over for sine ansatte, selvom belægget er lavt?

Først og fremmest har der manglet den berømte rettidige omhu. I hele 2015 startede der 25 nye fængselsbetjente på skolebænken, hvilket står i skærende kontrast til, at der samme år forsvandt 100 betjente og værkmestre ved naturlig afgang. Nogle er gået på pension. Andre har fundet job uden for Kriminalforsorgen.

Man tror måske, at problemet med færre betjente løser sig selv, når der samtidig bliver færre indsatte, men det gør det ikke nødvendigvis.

For overbelæg, overarbejde og dobbeltvagter er blevet normalen. Og når belægget falder, bliver det brugt som en løftestang for flere besparelser på bemandingen. Devisen er, at hvis betjentene kunne håndtere de overfyldte fængsler tidligere, er der ikke behov for så mange betjente, når der er mere luft på fængselsgangene.

Det holder ikke, for der mangler i forvejen sammenhæng mellem opgaver og ressourcer i Kriminalforsorgen.

Hvad er svaret så? Det er selvfølgelig at uddanne flere betjente. Efterslæbet er stort. Derfor er det godt, at Kriminalforsorgen nu går i gang med at rekruttere nye betjente.

Men nye betjente kan ikke gøre det alene. Vi arbejder på en arbejdsplads, hvor der ikke i tilstrækkelig grad er opbakning til den enkelte medarbejder.

Den nye trivselsundersøgelse viser, at medarbejderne savner indflydelse og information om deres arbejde og oplever stress og udbrændthed. Det er medvirkende til, at Kriminalforsorgen stadig er en af landets hårdeste arbejdspladser med stor nedslidning og højt sygefravær.

Der er derfor meget at tage fat på, når politikerne til efteråret sætter sig ned og forhandler en ny flerårsaftale på plads for Kriminalforsorgen.

De skal sikre, at tingene hænger meget bedre sammen. Der mangler sammenhæng mellem de opgaver vi pålægges, vores sikkerhed og det antal medarbejdere, der er ansat. Det må og skal der rettes op på.

Udgivet af:
Fængselsforbundet
Ramsingsvej 28 A, st. th.
2500 Valby

Redaktionen: tlf. 72 55 99 91

www.faengselsforbundet.dk

ISSN: 0902-8897
ISSN: 2245-6635 (online)

Artikler og indlæg modtages på:
Redaktion@faengselsforbundet.dk.
Debatindlæg (max 750 ord) sendes med navn, stilling og tjenestested. Send gerne fotos med.

Redaktionen forbeholder sig ret til at redigere i indsendte tekster. De holdninger, der kommer til udtryk i indlæg og artikler, er ikke nødvendigvis et udtryk for forbundets holdning. Hvis intet andet er angivet, er materialet skrevet af redaktøren.

Redaktion:
Ansvarshavende redaktør Kim Østerbye
Redaktør Søren Gregersen
Journalist Kristian Westfall

Produktion og tryk: PE Offset A/S
Grafisk design: kroyergrafik.dk

Foto: *Nicolai Perjesi, Søren Gregersen, Kristian Westfall, Allan Kjær*

Forsidefoto: *Statsfængslet på Søbysøgård*

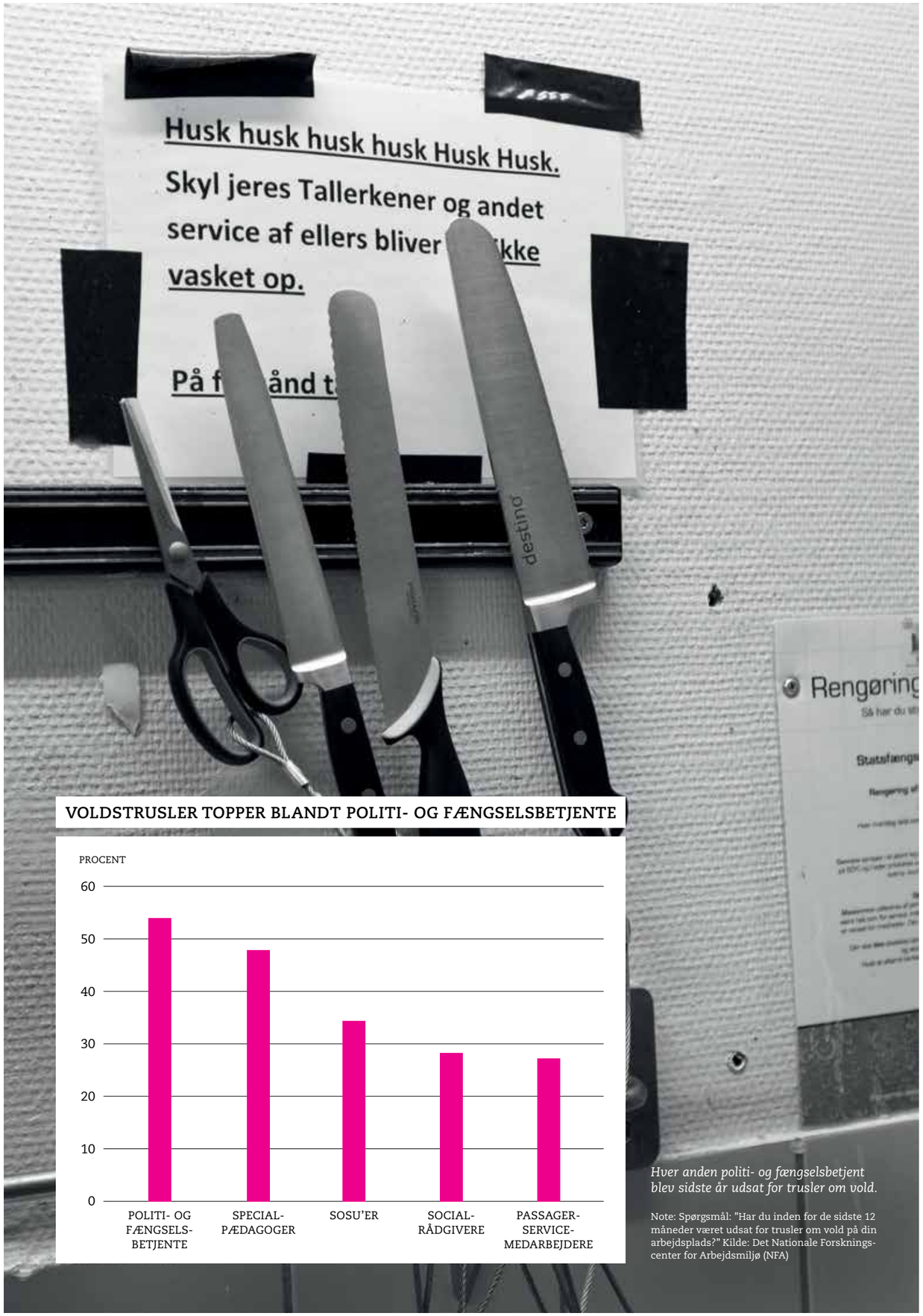

LANDETS **MEST TRUSSELSRAMTE JOB**

De uniformede medarbejdere i retsvæsenet udsættes for seks gange så mange voldstrusler som andre faggrupper på arbejdsmarkedet. Det viser en ny undersøgelse.

Af Søren Gregersen

Hver anden fængsels- og politibetjent har været udsat for trusler om vold i løbet af 2014. Det fastslår Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (NFA) i en undersøgelse af arbejdsmiljøet i Danmark.

Betjentene er dermed den faggruppe i Danmark, der oftest blev udsat for voldstrusler efterfulgt af specialpædagoger og SOSU'er.

Mere præcist svarer 54 procent af de adspurgte betjente, at de har været udsat for trusler inden for de seneste 12 måneder. Det er mere end seks gange så stor en andel som gennemsnittet på 8 procent for alle faggrupper.

Tallet er også foruroligende, hvis man sammenligner med en anden gruppe, der løser sikkerhedsopgaver, nemlig brandmænd, reddere og sikkerhedsvagter. De udsættes kun for halvt så mange trusler.

MENNESKER SOM ER PRESSEDE

At politi- og fængselsbetjente er mere voldstruede end gennemsnittet, overrasker ikke professor Åse Marie Hansen, der forsker i arbejdsmiljø ved Københavns Universitet og NFA.

"Jeg tror, at selve arbejdet som betjent indebærer, at man møder folk, som på en eller anden måde er presset og derfor tilsigtet eller utilsigtet reagerer mere udadvendt end i andre job med andre klienter. Undersøgelsen viser for eksempel også, at specialpædagoger, der arbejder med psykisk syge til hverdag, har høj risiko for at blive udsat for trusler," siger hun.

Arbejdsmiljøforskeren mener, at man skal gøre alt, hvad man kan for at komme problemet til livs: "Selvom man arbejder med mennesker, betyder det jo ikke, at man bare skal acceptere trusler. Derfor er det en god idé at tænke over, om det er muligt at mindske risikoen. Der er mange muligheder. Man kan for eksempel styrke uddannelsen i konflikthåndtering, undgå at betjentene arbejde alene og trække på erfaring fra ældre kollegaer," siger Åse Marie Hansen.

FORBUND: DET KAN VI IKKE VÆRE BEKENDT

I Fængselsforbundet er forbundssekretær Allan Kjær bekymret over undersøgelsens resultater: "Vi ved, at vold og trusler er en af de største trusler mod medlemmernes trivsel, og at det betyder, at mange betjente forlader jobbet. Det kan vi ikke være bekendt over for den enkelte. Desuden er det en kæmpe samfundsmæssig belastning."

Han mener, at indsatsen mod vold og trusler halter alvorligt i institutionerne. Blandt andet fordi at man ikke i tilstrækkelig grad har implementeret de overordnede retningslinjer, som direktoratet har udarbejdet i samarbejde med Fængselsforbundet.

Det er især forebyggelsen, som bør forbedres: "Vi er efterhånden rigtige gode til at tage hånd om medlemmerne, når skaden er sket. Nu mangler vi at sætte fokus på den forebyggende indsats. Det er vigtigt, at vi får registreret alle episoder, så vi kan tage ved lære og forebygge fremadrettet. Vi skal insistere på, at denne dialog foregår på alle niveauer."

Man kan ifølge forbundssekretæren også afhjælpe problemet ved at udbrede supervision til alle dele af Kriminalforsorgen: "Det er et godt redskab til at sætte fokus på læring og skabe bevidsthed hos den enkelte, såvel som gruppen og organisationen. Vold og trusler om vold må aldrig blive noget vi skal affinde os med. Vi skal være ambitiøse i vores mål om at nedbringe antallet af tilfælde."

TRIVSELSUNDERSØGELSE

I Direktoratet for Kriminalforsorgen peger HR-chef Marianne Fæster Nielsen på, at Kriminalforsorgen også har spurgt om trusler i sin trivselsundersøgelse.

Her svarer 29 procent af medarbejderne, at de har været udsat for trusler. Dette tal omfatter dog alle personalegrupper. Det vil sige også kontoransatte, der ikke har daglig kontakt med indsatte og derfor sjældent bliver udsat for trusler. Tallet kan derfor ikke sammenlignes med NFA's undersøgelse.

Marianne Fæster Nielsen understreger, at vold og trusler er den centrale arbejdsmiljøudfordring i Kriminalforsorgen: "Det er helt afgørende, at vi hele tiden arbejder med forebyggelse, opfølgning og med at nedbringe antallet af episoder. Det er en prioriteret del af Kriminalforsorgens HR-strategi, at der i 2016 skal gennemføres indsatser målrettet forebyggelse af vold og trusler. Det indgår også som kontraktmål i resultatkontrakterne."

Hun oplyser, at Kriminalforsorgen har iværksat en række initiativer: Der er udarbejdet et katalog med forslag til, hvad man gør ved problemerne. Kriminalforsorgen har præciseret sin nultolerance-politik på området. Man arbejder på at forbedre indberetningsmodulet i personalesystemet om vold og trusler. Og endelig har Kriminalforsorgen besluttet at nedsætte et nyt såkaldt underpartnerskab som en del af HR-partnerskabet på tværs af Kriminalforsorgen.

"Med de initiativer som vi har søsat, håber jeg, at vi kan ændre udviklingen i en mere positiv retning og dermed skabe bedre og mere trygge arbejdspladser i Kriminalforsorgen."

Fra 2012 og frem til 2020 stiller forskere fra Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø hvert andet år de samme spørgsmål til beskæftigede personer i Danmark.

VOLDSTRUSLER TOPPER BLANDT POLITI- OG FÆNGSELSBETJENTE

Hver anden politi- og fængselsbetjent blev sidste år udsat for trusler om vold.

Note: Spørgsmål: "Har du inden for de sidste 12 måneder været udsat for trusler om vold på din arbejdsplads?" Kilde: Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (NFA)

VOLD OG TRUSLER HÆMMER TRIVSLEN

Det psykiske arbejdsmiljø i Kriminalforsorgen halter stadig, viser den nyeste undersøgelse af trivslen. Seks ud af ti overvejer at stoppe i jobbet.

Af Kristian Westfall

De mange trusler om vold, rolleuklarhed og manglende indflydelse giver et job i fængsler og arresthuse en kedelig særstatus i forhold til andre jobs. Der er dog sammenhold og omsorg mellem kollegaerne.

Omtrent sådan kan man sammenfatte undersøgelsen om det psykiske arbejdsmiljø, som Direktoratet for Kriminalforsorgen offentliggjorde kort før jul.

Medarbejdernes trivsel i Kriminalforsorgen er derfor stadig markant under landsgennemsnittet for andre lønmodtagere.

Det viser sig, når man sammenligner resultater på tværs af faggrupper uden for Kriminalforsorgen.

En af årsagerne til mistrivslen kunne meget vel være trusler om vold. I hvert fald er den kategori en negativ højdespringer i forhold til andre faggrupper. Trusler om vold er fire gange mere hyppig i Kriminalforsorgen end landsgennemsnittet.

Set på den baggrund er det ikke overraskende, at et job i Kriminalforsorgen – sammenlignet med andre faggrupper – har meget høje følelsesmæssige krav.

På undersøgelsens pointskala over følelsesmæssige krav ligger Kriminalforsorgens medarbejdere højt – knap 14 point dårligere end landsgennemsnittet på en pointskala, der går fra 0 til 100.

Netop den følelsesmæssige belastning er noget af det, der bekymrer forbundssekretær Allan Kjær ved undersøgelsen.

"Vi ved, at den psykiske nedslidning i faget er enorm, og at ikke mindst arbejdet med klienterne påvirker vores medlemmer følelsesmæssigt. Vi skal derfor intensivere kampen for både at forebygge og afhjælpe de belastninger, siger forbundssekretæren, og fortsætter: "Her er der ingen nemme løsninger. Det handler for eksempel om at nedbringe alenearbejde og om at benytte god, systematisk supervision. Vi kender værktøjerne. Lad os bruge dem, så vi kan holde til et helt arbejdsliv i Kriminalforsorgen."

Det er værd at bemærke, at undersøgelsen gælder alle medarbejdere i Kriminalforsorgen, og altså ikke kun personalet i frontlinjen forstået som fængselsbetjente og værkmestre.

Desuden ligger både indflydelse, rolleklarhed og forudsigelighed i jobbet markant dårligere end landsgennemsnittet. Både forudsigelighed og indflydelse er blevet dårligere siden sidste undersøgelse.

Overordnet set er 13 af de 33 kategorier dårligere siden sidste undersøgelse. Medarbejdernes motivation til at forblive i jobbet er også blevet forværret. Her svarer seks ud af ti, at de overvejer at finde et andet job. I undersøgelsen for fire år siden var det fem ud af ti.

DE GODE KOLLEGAER GØR FORSKELLEN

Der er dog nogle steder i trivslen, hvor fængselsbetjente og værkmestre giver andre lønmodtagere baghjul.

Først og fremmest er det stærke sammenhold mellem kollegaerne, og den sociale støtte fra samme nærmest unikt højt. På spørgsmålet: Hvor ofte får du hjælp og støtte fra dine kollegaer, når du har brug for det? svarer hele 79 procent 'altid' eller 'ofte' – og kun 0,6 procent svarer 'aldrig'. Landsgennemsnittet er markant lavere.

Også den sociale støtte og feedback fra overordnede er bedre end landsgennemsnittet. Hvorvidt det er forklaringen på, at mange ansatte i Kriminalforsorgen faktisk er glade for deres job, fortæller undersøgelsen ikke noget om.

DER ER OGSÅ FREMGANG

Trivslen er også gået frem på en række områder. Blandt andet oplever lidt flere medarbejdere anerkendelsen i jobbet og færre bliver mobbet i forhold til undersøgelsen i 2011.

Desuden er den såkaldte sociale kapital forbedret. Det vil blandt andet sige, at ledelse og medarbejdere er blevet bedre til at finde løsninger i fællesskab og dermed sammen hæve kvaliteten af arbejdet.

Det glæder forbundssekretær Allan Kjær:"Det er meget positivt, at den sociale kapital vokser. Når tillid, retfærdighed og samarbejdsevne bliver bedre, giver det et rigtigt godt fundament for en solid indsats for et bedre arbejdsmiljø," siger han.

Overordnet set er 20 ud af de 33 kategorier forbedret siden 2011-undersøgelsen. Undersøgelsen er besvaret af 3.695 personer med ansættelse inden for Kriminalforsorgen. Det svarer til en svarprocent på 81 procent.

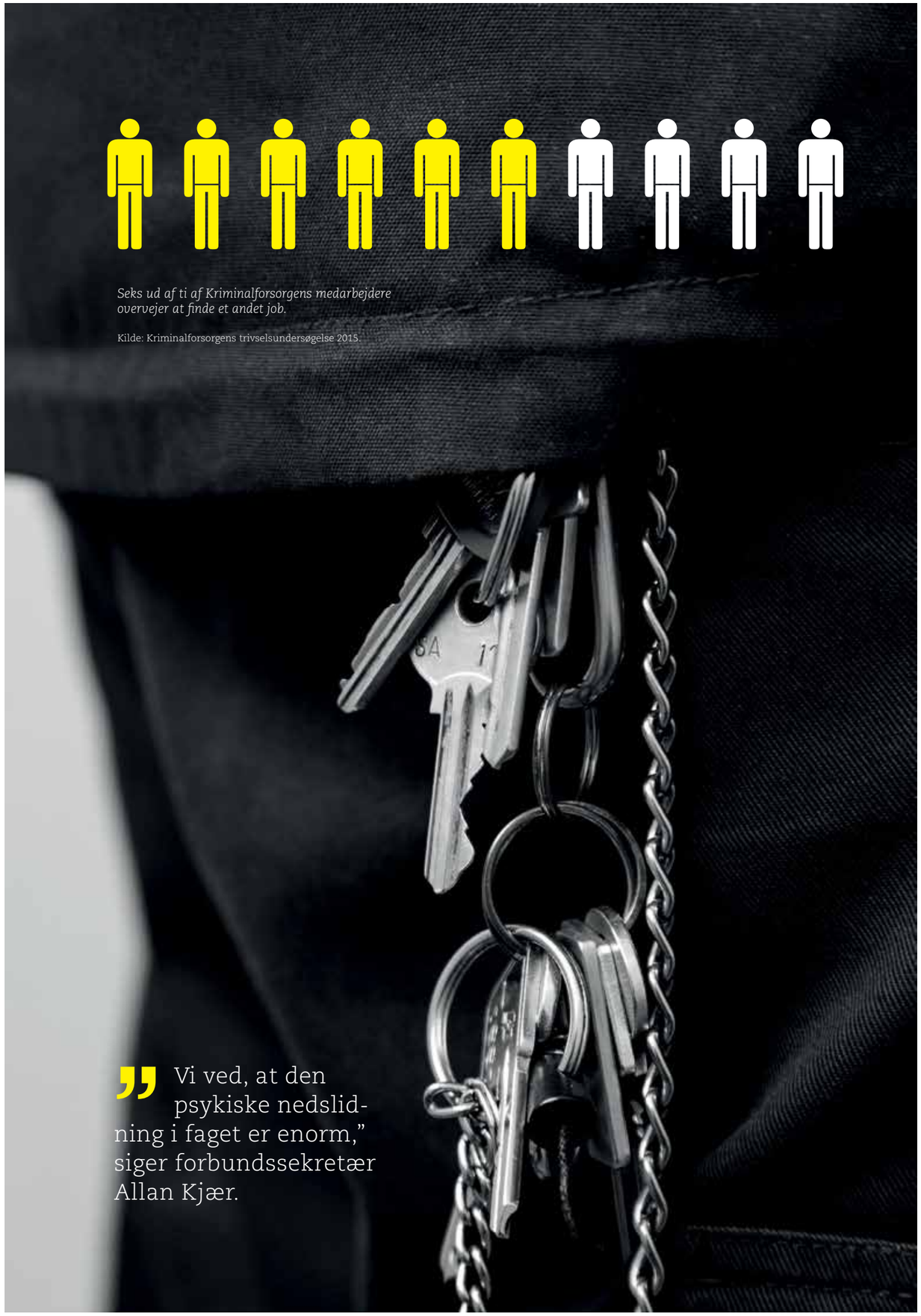

Seks ud af ti af Kriminalforsorgens medarbejdere overvejer at finde et andet job.

Kilde: Kriminalforsorgens trivselsundersøgelse 2015.

"Vi ved, at den psykiske nedslidning i faget er enorm," siger forbundssekretær Allan Kjær.

SAMME KONTINGENT FOR ALLE

Alle aktive medlemmer af Fængselsforbundet betaler nu det samme i kontingent – nemlig 450 kroner. Det nye kontingent er en konsekvens af Fængselsforbundets reorganisering. Et nøgleelement i reorganiseringen er at etablere et ensartet serviceniveau for alle medlemmer. For at understøtte serviceniveauet indføres et fælleskontingent, som dækker forbundets arbejde både lokalt, regionalt og centralt. Desværre har Kriminalforsorgen ikke opkrævet det korrekte beløb alle steder i januar. Der har været rod med bidraget til gruppelivsforsikring og nogle steder er der både blevet opkrævet et centralt og lokalt kontingent. Fejlene bliver rettet.

TRÆN I EGNE SKO ELLER I BARE TÆER

Der blive ikke udleveret kondisko til medarbejderne til brug for konflikthåndteringskurset. Fængselsforbundet har rejst ønsket i direktoratet. Konklusionen er, at medarbejderne enten skal træne i egne sko eller i bare tæer. Det samme gælder i øvrigt i politiet.

LØNNEN STIGER

Lønnen stiger til april. For en fængselsbetjent betyder det årligt cirka 2.500 kroner mere i lønposen. I forliget ved OK15 blev der aftalt en generel lønstigning pr. 1. april 2016 på 0,8 procent.

NY PETER RETSORDFØRER HOS DF

Peter Kofoed erstatter Peter Skaarup som DF's retsordfører. Peter Skaarup fortsætter dog som formand for Folketingets Retsudvalg.

FREMMEDKRIGERE KAN FÅ LIVSTIDSSTRAF

Fremmedkrigere risikerer fremover fængsel i op til livstid for at tilslutte sig en fjendtlig væbnet styrke i for eksempel Syrien eller Irak. Det besluttede et enigt Folketing i december. Justitsminister Søren Pind siger: "Det skal have alvorlige konsekvenser for personer, der bor her i landet, hvis de vender ryggen til Danmark og går i kamp under ekstremisternes flag eller opfordrer andre til at gøre det."

DE RØDE DIAMANTER

Tom Thomasen, som har arbejdet mange år som fængselsbetjent i Københavns Fængsler, har skrevet en ny kriminalroman. De Røde Diamanter hedder den. Og som i Thomasens sidste krimi handler den nye bog også om vaneforbryderen Ib. Han er nu blevet løsladt efter tre år i fængsel, men resocialiseringsindsatsen har ikke helt virket efter planen.

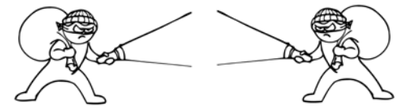

DU ER KRIMINEL SOM DIN SVOGER

Hvis din søsters mand eller din kones bror er kriminel, så er risikoen for at du laver lovmæssige narrestreger større. Sandsynligheden for at blive kriminel er nemlig større, hvis din svoger også er det. Det viser en undersøgelse fra Rockwool Fondens Forskningsenhed, hvor de også slår fast at ægteskab – generelt – er godt mod kriminalitet, at fodlænke virker og at risikoen for at blive vanekriminel er størst, hvis man fængsles tidligt i livet.

91%

Sådan endte det gennemsnitlige belæg i Kriminalforsorgen i 2015

STREJKE BLANDT BELGISKE FÆNGSELSBETJENTE

Belgiens fængselsbetjente valgte i december at strejke i 24 timer. De er utilfredse med underbemanding, tøjpenge og mulighederne for førtidspension.

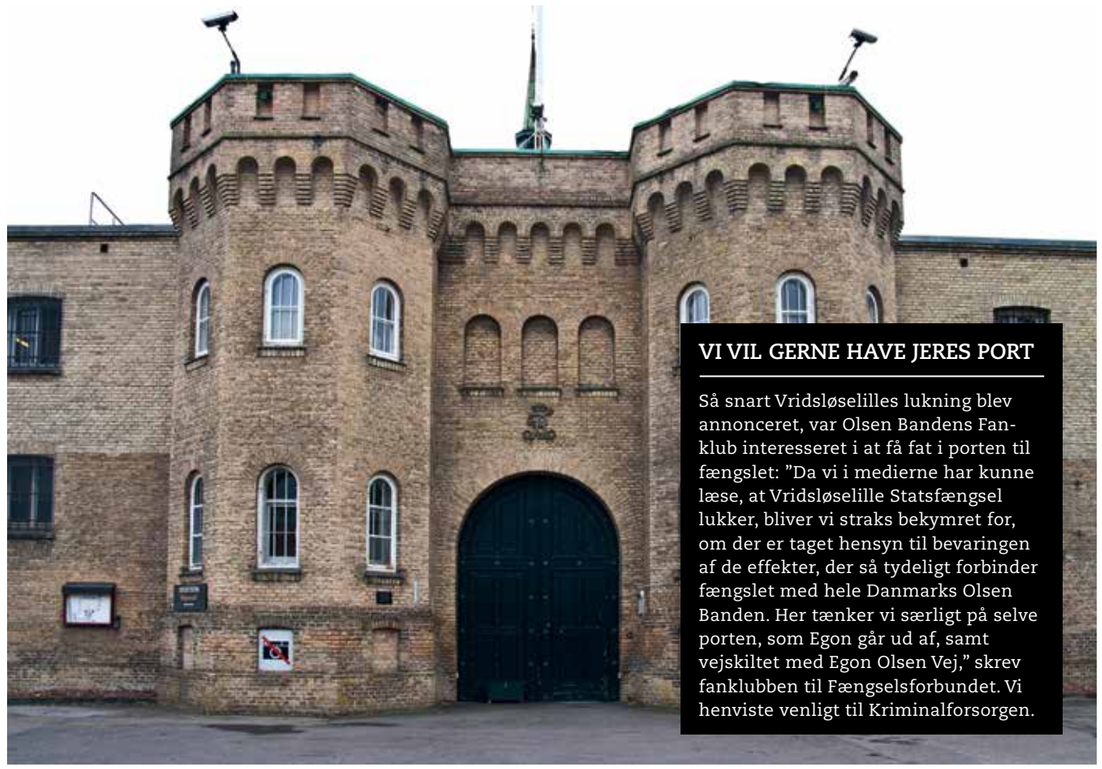

VI VIL GERNE HAVE JERES PORT

Så snart Vridsløselilles lukning blev annonceret, var Olsen Bandens Fanklub interesseret i at få fat i porten til fængslet: "Da vi i medierne har kunne læse, at Vridsløselille Statsfængsel lukker, bliver vi straks bekymret for, om der er taget hensyn til bevaringen af de effekter, der så tydeligt forbinder fængslet med hele Danmarks Olsen Banden. Her tænker vi særligt på selve porten, som Egon går ud af, samt vejskiltet med Egon Olsen Vej," skrev fanklubben til Fængselsforbundet. Vi henviste venligt til Kriminalforsorgen.

FLYGTNINGE RYKKER IND I FÆNGSLERNE

Kriminalforsorgen gør sig klar til at tage sig af flere tusinde flygtninge, men der er ikke mandskab nok til at løfte opgaven.

Af Søren Gregersen

Det er en ny virkelighed, som Kriminalforsorgen indretter sig efter i det nye år: Hvor Kriminalforsorgens fængsler gennem generationer har huset kriminelle, skal de nu give plads til mennesker, som ikke er forbrydere i klassisk forstand, men blot opholder sig ulovligt i landet.

Planen er, at Statsfængslet i Vridsløselille skal tage imod frihedsberøvede flygtninge, mens det åbne fængsel på Kærshovedgård skal håndtere afviste asylansøgere. Sammen med Udrejsecenter Sjælsmark skal Kriminalforsorgen dermed kunne give husly til over 2.000 flygtninge.

Alle tre steder er det fængselsbetjente, der skal stå for opgaven med den daglige indkvartering. Og det er ikke en nem opgave, for der er i forvejen personaleunderskud i Kriminalforsorgen.

Fængselsforbundets formand, Kim Østerbye, vurderer, at der mindst mangler 200 betjente i øjeblikket.

"Vi har slet ikke mandskab til at tage os af flere tusinde flygtninge. Der trækkes store veksler på vores medlemmers tid. Derfor bliver Kriminalforsorgen nødt til at ansætte folk, så vi er i stand til at løse opgaverne," siger han.

Formanden efterlyser desuden bedre information til medarbejderne, som flyttes rundt mellem fængslerne i takt med at institutioner lukkes ned.

"Man må sige, at vi har været gennem et kaotisk forløb gennem de seneste måneder. Fra den ene dag til den anden er medarbejderne blevet bedt om at flytte arbejdsplads. Der er ikke noget at sige til, hvis mange er frustrerede," siger han.

På Kærshovedgård fik medarbejderne for eksempel at vide midt i november, at fængslet skulle bruges som udrejsecenter fjorten dage senere. Det vil sige 1. december.

"Det er ekstremt kort frist at give medarbejderne," siger Kim Østerbye.

VENTEPOSITION
Kærshovedgård blev tømt for indsatte inden jul, men der er dog stadig ikke kommet flygtninge, oplyser Fængselsforbundets tillidsmand Poul Hansen.

"I første omgang fik vi at vide, at fængslet skulle bruges som asylcenter, men det blev lavet om, så fængslet i stedet skal bruges som udrejsecenter," siger han.

Han oplyser, at udrejsecentret tidligst kommer i drift i februar. Formentlig bliver det først senere. Det er meningen, at der skal være plads til op til 600 personer, der har fået afslag på asyl, samt udvisningsdømte kriminelle og personer på tålt ophold.

Kriminalforsorgen vil være operatør på centeret sammen med blandt andre Røde Kors. Der etableres en række sikkerhedsforanstaltninger for eksempel opsætning af hegn, elektronisk adgangskontrol og eventuel sektionering.

Men eftersom alle indsatte er flyttet ud, er der meget stille og roligt lige nu, og der er kun få betjente tilbage.

"Vi er i en venteposition. Kortene bliver holdt tæt ind til kroppen fra Udlændingestyrelsens side. Vi ved endnu ikke, hvilke opgaver vi skal tage os af," siger Poul Hansen.

SJÆLSMARK
Samtidig med at der etableres udrejsecenter på Kærshovedgård fortsætter udrejsecenteret på Sjælsmark, hvor Kriminalforsorgen også tager sig af driften.

På Sjælsmark skal der være plads til omkring 600-700 personer, hvor der hidtil har været rum til 130.

Udrejsecenteret skal primært tage sig af familier med børn samt afviste asylansøgere, som umiddelbart kan udsendes af landet.

Fængselsforbundets tillidsrepræsentant Gert Jensen oplyser, at centeret skal være klar med den udvidede kapacitet 1. marts: "Vi er ved at etablere hegn og gøre bygninger i stand," siger han.

VRIDSLØSELILLE
Endelig er Statsfængslet i Vridsløselille det tredje led i Kriminalforsorgens nye flygtningeportefølje.

Her skal der være plads til 1.000 frihedsberøvede flygtninge. Det er for eksempel personer, som ikke ønsker at søge asyl, og derfor opholder sig ulovligt i landet. Antallet er fire gange så stort som de knap 250 indsatte, som der normalt sidder i fængslet.

Fængselsforbundets tillidsrepræsentant Jesper Dalbye oplyser, at man bliver nødt til at bruge alle tænkelige lokaler, hvis man skal have plads til 1.000 mennesker: "Det kræver, at vi både bruger værksteder, besøgsgange, gårdtursarealer og meget andet," siger han. Blandt andet skal fodboldbanerne give plads til en teltlejr.

Foreløbig er der dog kun rykket få flygtninge ind i fængslet. Til gengæld er de mange fængselsbetjente rykket ud, fordi fængslet er blevet tømt for de fleste indsatte. Det gælder dog ikke fængselsbetjent Inge Christensen, som er blevet for at tage sig af flygtninge. Det er en rolle, hun er meget spændt på, og kalder det en "ny udfordring."

Reglerne som flygtningene skal indrette sig efter, er dog de samme som de tidligere beboere. "Det har de det ok med," siger Inge Christensen.

Hun synes dog, at det er et problem at fængsle mennesker, blot fordi de er flygtninge: "Menneskeligt synes jeg, at det er et problem. Jeg tror ikke, at man bliver et bedre menneske af at sidde i fængsel."

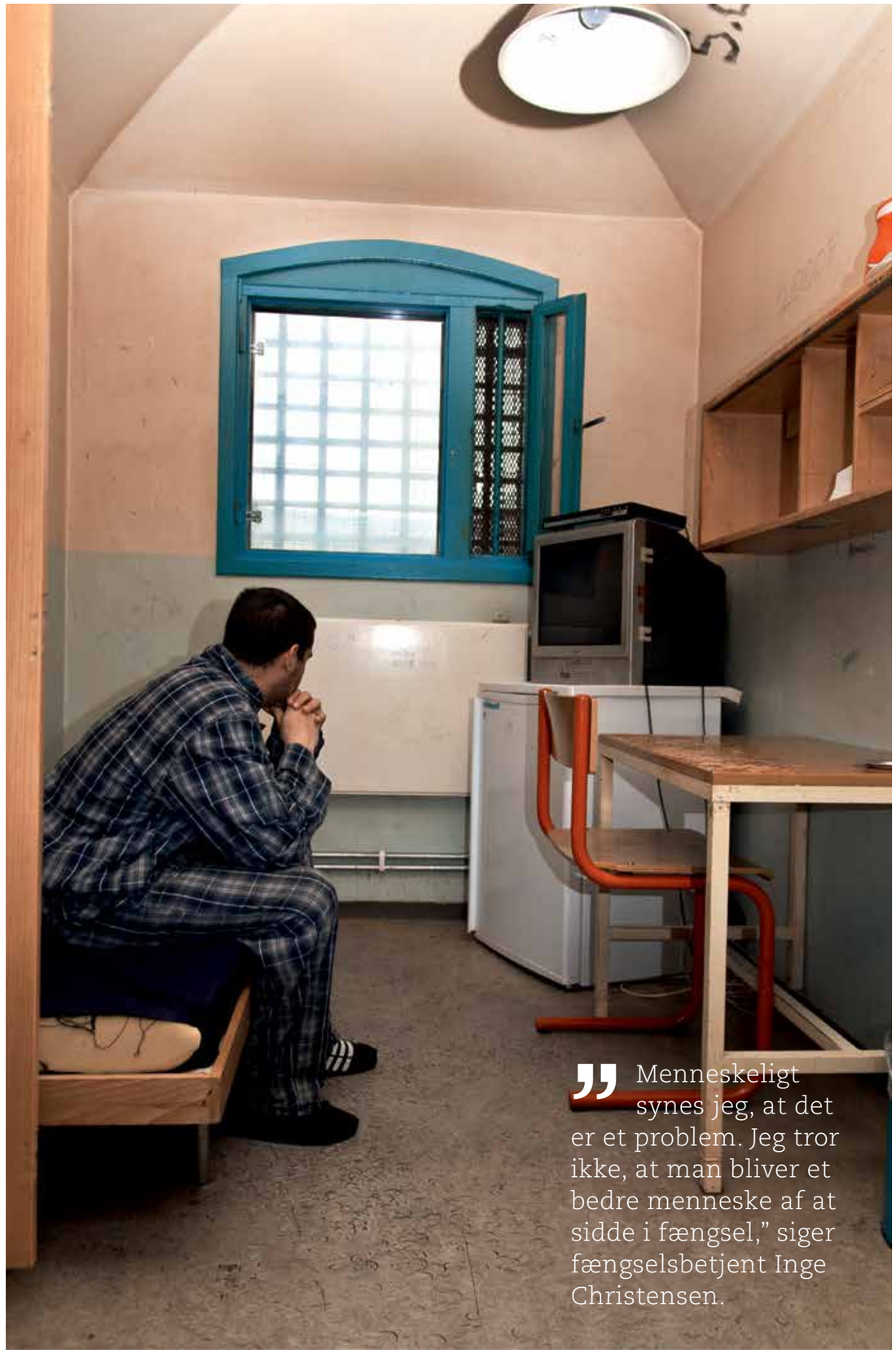

REPORTAGE:

LUKKESTEMNING PÅ VRIDSLØSELILLE

Stemningen er trykket blandt kollegaerne på det gamle Statsfængsel i Vridsløselille, der på rekordtid er blevet indrettet til indlogering af flygtninge. Områdedirektøren forstår medarbejdernes chok, men mener dog, at det er nødvendigt at lukke fængslet hurtigt på grund af dårlig sikkerhed.

Af Kristian Westfall

Der er noget i luften på Vridsløselille. På en gang er stemningen rastløs blandt de blåskjortede, samtidig med at de roligt passer deres job.

Da vi en uge før jul træder ind i hjertet af det gamle fængsel – kaldet centralen – sætter tillidsrepræsentant Jesper Dalbye ord på den specielle atmosfære, der hersker.

"Den her tid er fuldstændig sindssyg. Vi oplever et handlingslammet system, der har påtaget sig en opgave, som de slet ikke magter. Og det spreder sig som ringe i vandet. Min frygt er, at mange knækker ned i den her periode," siger han.

Perioden, som han henviser til, startede 25. november, da han modtog en chokerende opringning fra områdedirektør Rasmus Bo Andersen. Chokerende fordi områdedirektøren kunne fortælle, at allerede per 1. januar 2016 skulle fængslet bruges til frihedsberøvede flygtninge.

Men det var også chokerende, fordi områdedirektøren få dage forinden havde slået enhver spekulation om netop dette i jorden, da der var rundvisning på det nye fængsel på Falster.

Rasmus Bo Andersen bekræfter, at han har informeret om det ene den 20. november og det andet den 25. november.

"Det, der skete i mellemperioden, var at der blev truffet en anden beslutning," siger Rasmus Bo Andersen.

Han havde faktisk selv anbefalet en lukning i slutningen af 2016, men den endelige beslutning kendte han altså først den 25. november.

"Jeg står gerne ved, at jeg selv havde indstillet en hurtigere lukning af hensyn til den sikkerhedsmæssige situation, og den indstilling blev så fulgt i perioden fra den 20. til den 25. efter at have ligget stille længe," siger han til fagbladet.

Efter oplysninger om lukningen kom frem den 25. november, gik der straks et arbejde i gang med først at flytte de indsatte til andre fængsler – og finde ud af hvad der skulle ske med de ansatte, der med ét ikke vidste, hvor de skulle gøre tjeneste efter nytår.

200 SAMTALER PÅ FIRE DAGE

Sammen med den triste besked til medarbejderne om hurtig afvikling, fulgte en ubehagelig pakke med uvidenhed, usikkerhed og en forjaget proces: 'Hvis min arbejdsplads lukker om fem uger, hvor er jeg så om seks uger?' spurgte mange sig selv.

Svarene blev fundet efter 200 personlige samtaler på fire dage i begyndelsen af december. Her fik den enkelte lov til at komme med ønsker til et fremtidigt tjenestested.

"Der er indtil videre 50-60 stykker, der bliver her i huset," siger Jesper Dalbye, mens vi sætter kursen mod den ene af de to behandlingsafdelinger, der ikke lukker foreløbig. Resten af medarbejderne fordeles til andre af Kriminalforsorgens institutioner.

Jesper Dalbye mener, at alle implicerede i den givne situation har gjort et flot stykke arbejde med at imødekomme mange medarbejderes ønsker.

"Selvom vi gerne ville have haft meget, meget mere tid til processen, er der ros til de lokale ledere og området for at løse problemet med omplaceringen af medarbejderne. De har efter omstændighederne gjort det godt," siger han anerkendende.

Det er Rasmus Bo Andersen enig i: "Jeg ved godt, at lukningen kommer som et chok for mange. Men situationen taget i betragtning synes jeg så faktisk, at der nu er taget godt hånd om næsten alle de personaler, der er berørt. Og at HR-enheden og ledelsen på fængslet har gjort et kæmpestykke arbejde og er lykkedes godt med det."

Jesper Dalbye undrer sig dog over fremgangsmåden, som den øverste ledelse har valgt til at løse opgaven: "Der må være nogle tungtvejende grunde til, at det skulle gå så stærkt – hvordan kan man ellers forsvare at køre sine medarbejdere over på den måde?," spørger han retorisk.

Over for fagbladet fastholder Rasmus Bo Andersen at der er to grunde til at Vridsløselille skulle rømmes hurtigt: "Dels skal vi simpelthen være klar til at tage rigtig mange ind, og det umuliggør, at der stadig sidder andre, dels den sikkerhedsmæssige situation på fængslet," siger områdedirektøren.

VOLD MOD TJENESTEMAND I FUNKTION

På behandlingsafdelingen 'Halvøen', der ligger på D1, står tre indsatte og lægger rene håndklæder og viskestykker sammen på billardbordet. I modsætning til de andre afdelinger, der står halvtomme og nedpakkede hen, emmer her af julestemning med guirlander og julepynt, der ville gøre Gertrud Sand fra The Julekalender misundelig.

De tre stoffri gutter er dog udmærket klar over, hvad der sker i resten af fængslet. Og de ytrer medfølelse med fængselsbetjentenes usikre situation.

"Det er sgu bare ikk' i orden," siger den ene, mens han sirligt folder et ternet viskestykke sammen. "Og slet ikk´ lige her op til jul," siger en anden, mens han forsvinder ud i køkkenet.

De udsagn er fængselsbetjent på D1 og arbejdsmiljørepræsentant Mads Holgersen grundlæggende enig i. Faktisk sammenligner han processen med et voldsomt overgreb på medarbejderne.

"Jeg mener, at arbejdsgiveren begår psykisk vold, når man på denne måde skaber usikkerhed om fremtiden. Hvor skal jeg bo? Hvor skal jeg arbejde? Hvad skal der ske med familien og boligen?," spørger Mads Holgersen.

Han fortsætter: "Hvis de indsatte begår vold mod medarbejderen, står arbejdspladsen klar med et kriseberedskab. Her har der været intet. Det er startet helt skævt. Jeg mener faktisk, at medarbejderne bør tilbydes supervision i den her situation," siger han.

Jesper Dalbye nikker. Julefreden blev spoleret for mange.

"Det er meget forskelligt, hvordan folk har håndteret det, men generelt har de været meget frustrerede. Der er kollegaer, der er meget kede af det og har ondt i maven over det," siger Jesper Dalbye.

Han havde desuden gerne set, at forbundsformand Kim Østerbye havde været mere synlig på Vridsløselille i dagene efter udmeldingen om de nye hastelukkeplaner.

"Især på mødet med områdedirektøren, hvor alle medarbejdere var samlet. Det havde klædt formanden at stå på en ølkasse, og tale medlemmernes sag," siger Jesper Dalbye.

Kim Østerbye kender udmærket til frustrationen og usikkerheden blandt medlemmerne. Han understreger, at han hele tiden har fulgt håndteringen af lukningen tæt, og pointerer, at områdeledelsen til punkt og prikke har overholdt de aftaler, der er blevet indgået med Fængselsforbundet. Han siger desuden, at der var en klar aftale i forhold til medarbejdermødet på Vridsløselille.

"Jeg stiller mig altid gerne op på en ølkasse, når der er brug for det, men til mødet i centralen var forbundet repræsenteret ved områdefællestillidsrepræsentanten Henning Mørck som modstykke til områdedirektøren. Det er helt i tråd med vores nye organisation, hvor vi er mange flere om at repræsentere forbundet og dermed medlemmerne. Jeg repræsenterer jo ikke Fængselsforbundet alene," siger Kim Østerbye.

MANGE VIL BLIVE TIL DET SIDSTE

Uden for porten er en fangetransport, der holdt ved indgangen tidligere, væk. Denne dag er det Bandidos, der rykkes midlertidigt til et sjællandsk arresthus.

Bid for bid forsvinder Vridsløselille, som mange kender det.

En del af de ansatte har ønsket at blive så længe som muligt. Især dem der har en lang historik med stedet.

"Vi har én, der har været ansat her i 35 år. Han ønsker bare at være med til det allersidste lukker ned. Man må bare håbe, at han får det ønske opfyldt," siger Jesper Dalbye.

> "Min frygt er, at mange knækker ned i den her periode," siger tillidsrepræsentant Jesper Dalbye.

Der er god plads i den nye sportshal på Nordfalster.

BESØG I DET NYE FÆNGSEL

Vridsløselilles personale var på besøg på byggepladsen på Falster i november. Borgmesteren lokkede med strand, nærvær og billige boliger.

Af Søren Gregersen

Tre år efter første spadestik begynder Statsfængslet på Nordfalster nu for alvor at ligne noget.

Derfor kunne medarbejderne fra Statsfængslet i Vridsløselille i november tage det nye lukkede fængsel nærmere i øjesyn. De var alle inviteret til Falster for at se det sted, hvor de måske skal arbejde fremover.

Kun måske. Statsfængslet erstatter nemlig ikke Vridsløselille på samme måde som Statsfængslet Østjylland erstattede Statsfængslet i Horsens.

Nordfalster skal være et helt nyt fængsel i sin egen ret. Og eftersom Vridsløselille allerede er ved at lukke ned, bliver det ikke sådan, at døren bliver lukket på Egon Olsens Vej en fredag eftermiddag og åbnet igen i Nørre Alslev mandag morgen med det samme mandskab.

Faktisk forventes Statsfængslet på Nordfalster først at være færdig i begyndelsen af 2017 – lidt over et år forsinket i forhold til den oprindelige plan.

En af de ting som har voldt problemer, er jordbundsforholdene på Falster. Det er vådt. Meget vådt. Så jorden er blevet drænet til den store guldmedalje.

"Det bliver en del af uniformsreglementet, at man skal have gummistøvler udenfor," sagde institutionschef Michael Gjørup muntert til forsamlingen ved rundvisningen i fængslet.

I forhold til Vridsløselille vil Falster tilbyde langt bedre afsoningsforhold. Hver celle får store panoramavinduer med udsigt ud over øen og eget bad. Der etableres også en stor sportshal, bibliotek, kirke, købmand og meget andet.

En af de mere kuriøse detaljer ved byggeriet er, at der etableres en tunnel fra den særligt sikrede afdeling til det øvrige fængsel.

MANGE FORDELE

Guldborgsunds borgmester, John Brædder (lokalliste), var også til stede. Han lagde ikke skjul på, hvorfor han var der. Det handlede om at skaffe flere skatteborgere til kommunen, som dækker Falster og det østlige Lolland.

Området tilbyder billige huse, en central beliggenhed mellem København og Tyskland, et akutsygehus, flot natur, gode idræts- og kulturtilbud, bysamfund med nærhed til voksne og børn: "Og så har vi Danmarks bedste badestrand," sagde John Brædder.

Han tilbød også Vridsløselilles medarbejdere et gratis weekendophold, hvor de kunne tjekke, om det nu var sandt alt sammen.

GODT AT FÅ ØJNE PÅ

Trods den fine salgstale var det dog svært at finde en Vridsløselille-medarbejder, som var klar til at hive teltpælen op med det samme.

Overvagtmester Morten Block gav udtryk for det på denne måde: "Det er godt at få øjne på det nye fængsel, men jeg flytter ikke herned."

Fængselsbetjent Ulla Vive slog en mere positiv tone an: "Folk begynder at interessere sig for at flytte herned," sagde hun.

Og selvom Vridsløselille-folkene ikke flytter deres familie til Falster, er der mange, som gerne ville arbejde på Falster.

"Det bliver et super fedt sted at arbejde. Jeg vil gerne være med," sagde Jan Nielsen og opsummerede på denne måde medarbejdernes indtryk af det nye fængsel.

EN MILLIARD KRONER

Statsfængslet på Nordfalster er tegnet af arkitektfirmaet C.F. Møller. Fængslet koster cirka en milliard kroner og får med 35.000 etagekvadratmeter plads til 250 indsatte og 275 ansatte.

SYTTEN MEDLEMSMØDER OM FÆNGSELSFORBUNDET, FLYGTNINGE, FÆNGSELS-LUKNINGER OG MEGET ANDET

Forbundets nye organisering, som trådte i kraft i sommer, er omdrejningspunkt til medlemsmøder landet over, men Kriminalforsorgens aktuelle problemer skaber også debat.

Af Kristian Westfall

Hvad betyder Fængselsforbundets nye organisation for det enkelte medlem? Det spørgsmål har medlemmerne fået mulighed for at få svar på ved forbundets medlemsmøder i januar og februar.

De tre første møder blev holdt i Østjylland, Ringsted og Herning et par dage før Fængselsfunktionæren røg i trykken. Alle steder mødte menige medlemmer op for at diskutere og blive klogere sammen med lokale tillidsrepræsentanter, område-tillidsrepræsentanter og repræsentanter fra forbundskontoret.

Forbundsformand Kim Østerbye lagde ud med at forklare baggrunden for forbundets nye organisation.

"Først og fremmest er vi nu organiseret, så det afspejler Kriminalforsorgen med de fire områder frem for sektoropdeling som tidligere. Det sætter os tæt på beslutningerne i Kriminalforsorgen," sagde han.

Samtidig er det målet med organisationen, at fastholde nærheden til medlemmerne og styrke servicen: "Vi vil gerne sikre, at alle medlemmer oplever samme service og kvalitet fra forbundet ligegyldigt om de bor i Randers, Ringsted eller Rønne. Det gælder i alle sager – både sygesager, arbejdsskadesager, disciplinærsager og afskedigelser."

For at sikre samme medlemsservice er der per 1. januar indført samme kontingent for alle medlemmer af forbundet. Kriminalforsorgen, der sørger for opkrævningen over lønnen, har dog været lige entusiastisk nok i overgangen fra den ene model til den anden.

"Der har desværre været lidt bøvl med inddrivelsen af kontingent. Nogle har fået opkrævet både et centralt og lokalt kontingent. Det er en fejl, som bliver rettet. Ingen opkræves mere end de 450 kroner om måneden," sagde Kim Østerbye.

Pensionistmedlemmernes kontingent berøres ikke af ændringen.

FÆNGSLER MED FLYGTNINGE

Ud over forbundets nye organisation, blev der ikke mindst talt om de voldsomme forandringer for personalet på fængslerne i Vridsløselille og Kærshovedgård. Mange fængselsbetjentes rolle er ændret og der er usikkerhed i forbindelse med flygtningesituationen.

Kim Østerbye var klar i mælet: "Lige nu er der rigeligt med plads til at modtage flygtninge i Kriminalforsorgens institutioner, som vi er blevet pålagt at arrangere. Og jeg håber sgu', at der er brug for dem. For ellers er vores medlemmer blevet kostet rundt bare for at få regeringen til at se handlekraftig ud," sagde han.

NY LØN

På de tre første møder blev der også drøftet andre og mere ordinære emner. For eksempel hvor tjenestemandsbegrebet er på vej hen, hvordan fordelingen af Ny Løn er foregået og hvordan en såkaldt løntrappemodel for betjente med særlige ansvarsområder kan se ud.

Løntrappemodellen er et forslag til en ny måde at tænke tillæg på. Det skal sørge for, at der aflønnes ensartet i Kriminalforsorgen for eksempel de betjente, der er børneansvarlige eller arbejder med bandeexit. Det forklarede forbundssekretær Heidi Olsen.

"Vores egen undersøgelse af lønnen på forskellige ansvarsområder for helt almindelige betjente var en øjenåbner. Der er nemlig kæmpe forskel på, hvor meget man får i kroner og ører for at varetage et ekstra ansvar. Nogle steder regnes det direkte ind i den ordinære arbejdstid, og der er altså ingen merbetaling for den ekstra indsats," sagde Heidi Olsen.

Hvilke emner der kommer på dagsordenen på de næste møder, er du som medlem herre over. Der er nemlig stadig medlemsmøder at deltage i. Så mød op og giv din mening til kende.

MEDLEMSMØDER: DU KAN NÅ DET ENDNU!

KØBENHAVN: Torsdag den 28. januar, Københavns Fængsler, Vigerslev Allé 1, 2450 København SV, kl. 12:45-13:45 og 14:15-15:15 (mødelokale A).

SØNDERJYLLAND: Mandag den 1. februar, Agerskov Kro, Hovedgaden 3, 6534 Agerskov, kl. 17:00.

SYDSJÆLLAND, LOLLAND OG FALSTER: Tirsdag den 2. februar, Den gamle Retsbygning, Hjultorv 2, 4700 Næstved, kl. 10:00.

ELLEBÆK OG SJÆLSMARK: Onsdag den 3. februar, Institutionen Ellebæk, Ellebækvej 13A, 3460 Birkerød, kl. 19:15 (mødelokalet).

VESTSJÆLLAND: Torsdag den 4. februar, Statsfængslet i Jyderup, Søbæksparken 136, 4450 Jyderup, kl. 15:30 (kantinen).

KONTRAKT: JA, JEG VIL ÆNDRE MIT LIV

På en ny afdeling på Søbysøgård skal de indsatte skrive under på, at de vil være med til at skabe et godt afsoningsmiljø, og at de vil forsøge at ændre deres liv.

Af Søren Gregersen

Brugerinddragelse er oppe i tiden i den offentlige sektor, og nu er det også kommet til Kriminalforsorgen.

Statsfængslet på Søbysøgård har oprettet en udviklingsafdeling, hvor de indsatte har stor indflydelse på deres afsoningsmiljø. Til gengæld skriver de under på en kontrakt, hvor de forpligter sig til at bidrage positivt til deres egen afsoning. Målet er at afprøve nye måder at få samarbejdet til at fungere på mellem indsatte og ansatte.

Det handler ikke bare om at skabe en rar dagligdag, men også om at sikre en positiv personlig udvikling for den enkelte ved at udnytte synenergieffekten, når man sætter motiverede indsatte sammen.

Det med at lave en kontrakt var faktisk de indsattes egen idé, forklarer fængselsbetjent Michael Sørensen, som har ansvaret for projektet.

"Det har vi lavet på opfordring fra dem. De er mere disciplinerede end os," siger han med et smil på læben, da fagbladet er på besøg i december.

Man skal altså ikke have ondt af de indsatte, at de skal overholde en lang liste af krav for at være på afdelingen, for de har selv været med til at beslutte reglerne. De skal blandt andet aflægge en ren urinprøve, holde en god tone, rydde op efter sig og ikke modtage besøg på deres stue fra indsatte fra andre afdelinger.

At de indsatte skal holde afstand til de øvrige indsatte i fængslet, spiller en vigtig rolle: "Det er min kongstanke, at hvis man opholder sig så langt væk fra det kriminelle miljø som muligt, så er det også lettere at komme væk fra den kriminelle løbebane," siger Michael Sørensen.

Han har siden september arbejdet med at stable afdelingen på benene. I første omgang er det primært afdeling C2 med 20 indsatte, som er kommet op at køre. På længere sigt er det også meningen, at underetagen skal følge samme principper.

ALLE SKAL DELTAGE AKTIVT

Projektet støttes af penge fra Trygfonden under et projekt om samarbejdskultur i fængsler. Der er tilknyttet syv medarbejdere plus et par praktikanter, og de bidrager alle til det gode klima: "Vi forsøger at opbygge et opholdsrum sammen, hvor betjente og indsatte har mere med hinanden at gøre," siger Michael Sørensen.

Hvor det måske er normen andre steder, at indsatte og ansatte holder sig på afstand af hinanden, er det her meningen, at relationerne vægtes og at man deltager aktivt i fællesskabet på udviklingsafdelingen. Det betyder for eksempel at alle skal deltage i møderne. Det gælder også julefrokosten.

De indsatte, som fagbladet møder på afdelingen, virker da også godt tilfredse. Vi spørger en muskuløs mand, som er i gang med at pynte juletræ: "Her er stille og roligt," siger han og fortsætter: "Vi vil alle gerne have det bedste ud af det, og vi får god hjælp fra vagterne."

NYMALET

Det hjælper også på den gode stemning på afdelingen, at gangarealet er delvist nyistandsat. Toiletterne er blevet renoveret, nymalet og der er kommet nye lamper.

De indsatte har også indrettet et multi/tv-rum i et gammelt værksted i kælderen, og planen er at etablere en forhindringsbane udenfor. For som Michael Sørensen formulerer det: "Går vejen ud af kriminalitet også gennem sport."

Afdelingen bruger desuden tid på kulturudgange som for eksempel at besøge Odense Zoo eller Langelandsfortet. Det handler alt sammen om at skabe et godt afsoningsmiljø.

BRYLLUP

Faktisk er miljøet så godt, at en indsat valgte at holde sit bryllup i fængslet. Det foregik i herregårdens gamle riddersal, hvor den lokale præst stod for vielsen.

"Der var stor hjælp fra de andre indsatte. De hjalp med at pynte op, lave mad og meget andet," siger Michael Sørensen.

Det er første gang i nyere tid, at riddersalen fra 1600-tallet bruges som bryllupssal. Det skal dog nævnes, at vin og champagne var erstattet med sodavand.

DE VIL GERNE BEVISE NOGET

Afdelingens socialrådgiver, Mette Basse, er også meget begejstret for den nye afdeling. Hun oplever, at de indsatte er meget engagerede.

"Jeg har et langt bedre samarbejde med de indsatte i forhold til andre afdelinger. Her vil de noget. De sidder ikke bare og afsoner. Tværtimod vil de gerne bevise noget," siger hun.

Udviklingsafdelingen er en søsterafdeling til fængslets uddannelsesafdeling, som blev oprettet i forbindelse med flerårsaftalen.

Man fandt ud af, at der var et behov for en afdeling for indsatte, hvor uddannelse ikke nødvendigvis var det afgørende, men hvor personlig udvikling i en eller anden form var central.

Afdelingsleder Georg Ladegaard siger: "Det kan være, at man ikke er klar til at uddanne sig endnu, men blot har brug for trygge rammer og deltage i fællesskabet."

Han oplyser, at projektet bliver fulgt af forskere, og at de gode erfaringer skal genbruges andre steder i Kriminalforsorgen.

Michael Sørensen har ansvaret for den nye udviklingsafdeling i Statsfængslet på Søbysøgård.

ERFARNE BETJENTE DELER VIDEN

Fængselsbetjente peger på sparring med kollegaerne som det vigtigste element i læringsforløbet 'Lås op', der lige er gået ind i sit tredje år.

Af Kristian Westfall

Selvom man som fængselsbetjent har set det meste i Kriminalforsorgen, er det stadig vigtigt, at få ny, brugbar kendskab til jobbet. Faktisk er det et krav i den seneste flerårsaftale, at fængselsbetjente med mere end fem års anciennitet skal gennemgå efteruddannelsen 'Lås op til fremtiden'.

Indtil videre har 1.104 fængselsbetjente gennemført forløbet. En af dem der er blevet udfordret på forløbets tre omdrejningspunkter – roller, relationer og refleksion – er fængselsbetjent Bettina Bo Jensen fra Statsfængslet ved Kragskovhede.

Hendes knap så høje forventninger blev gjort til skamme, da hun startede på kurset sammen med 20 andre på det nordjyske fængsel.

"Det var fedt, at vi betjente kunne erfaringsudveksle og lære af hinanden. Vi fik luft for vores frustrationer, og underviseren arbejdede konstruktivt med dem. Normalt har vi jo ikke tid til at diskutere over den måde, vi arbejder på," siger hun.

En anden, der har deltaget i Lås Op-forløbet, er overvagtmester i Arresthuset i Randers Bjarne Fruerlund. Han startede sin uddannelse i midten af 1980-erne, og fik også meget ud af sparringen med kollegaerne.

"Det bedste var de gode debatter, og de drøftelser vi havde. Det var enormt lærerigt at høre kollegaernes holdninger. Jeg fik et godt indtryk af, at vi taler et godt sprog, og at kollegaerne har en god moral og holdning til relationsarbejdet," siger Bjarne Fruerlund.

Både han og Bettina Bo Jensen føler, at de er blevet bekræftet i, at de allerede praktiserer det rigtige i forhold til de indsatte.

"Jeg har ikke ændret noget i mine arbejdsopgaver på baggrund af 'Lås Op'. Men jeg er blevet bevidst om, at jeg – og vi her på Kragskovhede – gør det rigtige, når det kommer til at møde de indsatte. Det er et stort skulderklap," siger Bettina Bo Jensen.

LØBENDE JUSTERET

Når Bettina Bo Jensen blev positivt overrasket, er det formentlig fordi en del af de kritikpunkter, der har været af forløbet, er blevet taget til efterretning i løbet af 2015. Uddannelsen bliver nemlig løbende justeret. Blandt andet kom der nyt kursusmateriale i sommer, som i højere grad inddrager de erfarne betjentes store viden, så der skabes en mere direkte kobling til den daglige praksis i fængsler og arresthuse.

Den seneste evalueringsrapport bakker de to betjentes oplevelse af gruppearbejdet og vidensdeling op. Ifølge evalueringen mener 85 procent af betjentene på kurset, at gruppearbejdet 'i høj grad' eller 'nogen grad' bidrager til forståelsen af det faglige indhold.

OPGRADERING AF SAMTALER

I rapporten undersøges også behovet for forventningssamtaler. Altså en før-samtale mellem betjenten og lederen om kursets indhold. Mange giver udtryk for, at den er vigtig. Især for at alle starter på samme niveau.

Ifølge uddannelseskonsulent på Kriminalforsorgens Uddannelsescenter Caroline Aminvi Johnson bliver der derfor nu lagt mere vægt på samtalerne mellem lederne og deltagerne.

"Det er vigtigt, at afstemme med sin nærmeste leder, før den enkelte går i gang med kurset. Det er der fokus på nu, og det mener vi, er positivt for oplevelsen af kurset," siger Caroline Aminvi Johnson.

Det er dog ikke derfor, at Bettina Bo Jensen fandt kurset brugbart. Nærmest tværtimod. Hun havde ingen egentlig forventningssamtale med sin nærmeste leder før, og har slet ikke haft en opfølgende samtale – til trods for at det faktisk er det syvende modul ud af otte.

"Jeg har ikke snakket med min leder om det, siden jeg blev færdig, og det er jo en del af modulerne. 'Lås op til fremtiden' har helt klart en arbejdsopgave på det område. Der bruges mange timer på at sende medarbejdere på kursus, men jeg synes, ledelsen tager for let på det, og ikke laver det opfølgende, de skal," siger Bettina Bo Jensen.

TEORI PÅ DAGLIGDAGEN

Forbundssekretær i Fængselsforbundet Bente Benderska har hørt samme kritik fra andre deltagere. Hun hæfter sig dog ved, at Kriminalforsorgens Uddannelsescenter har lyttet til kritikken og løbende justeret i uddannelsen og instruktørkorpset.

"En af de helt store udfordringer i forhold til deltagernes udbytte af kurset har været, at lederne ikke var klædt ordentligt på til at holde samtalerne, før medarbejderne skulle på uddannelsen. Forventningerne har derfor gået i en helt anden retning, end kursets indhold var bygget op om. Men jeg tror, at mange alligevel kan have fået et godt udbytte af uddannelsen og fået sat nogle teoretiske ord på deres praktiske dagligdag. Det kan ganske givet give anledning til refleksioner i forhold til den måde, man udfører sit arbejde på," siger Bente Benderska.

Alle erfarne betjente i Kriminalforsorgen forventes at have deltaget i 'Lås op' ved udgangen af 2016.

PAUSE TIL MARTS

Lås op til fremtiden holder pause i undervisningen for at give plads til et nyt magtanvendelseskoncept, der skal udrulles i årets første kvartal. Samtlige betjente i Kriminalforsorgen skal deltage. Så for ikke at stå i vejen for hinanden viger 'Lås op' frem til marts.

STUDIETUR TIL POLEN

Nøjagtig på seksårsdagen for den seneste studietur til Polen i 2009, tog Region 6 igen til Stettin.

Af Steen Væver

Etatsudvalgets fritidsudvalg fordeler hvert år penge til idrætsformål i Kriminalforsorgen. I år fik fritidsudvalgets Region 6 penge til en studietur til Polen.

Vores naboland mod syd er stadig et billigt og spændende land at gæste, og fængselsmyndighederne åbner gerne dørene for at vise deres fængsler og arresthuse frem. De giver udtryk for, at de gerne vil tage ved lære af os, og tilnærme sig vores måde at forvalte frihedsberøvelsen på.

Det var de erfarne rejsearrangører fra Pension Skejby som stod i spidsen for årets studietur. Lige fra de første deltagere steg på bussen, oplevede vi "Skejby Tours" service. Morgenmaden var indkøbt og serveret, og manglede man noget, var der fluks kaffe og vand. Det blev til en ganske behagelig tur, og efter en dags rejse landede vi i Stettin.

KOLLEGAER I KAMPUNIFORM

Dagen efter skulle vi på det første fængselsbesøg i det lukkede fængsel Zaklad Karny i byen Goleniow en times kørsel nordøst for Stettin. Nogle af os har tidligere været på besøg i samme fængsel tilbage i 2009, og formålet med på ny at aflægge et visit var at se, om der var sket en udvikling.

Vi blev igen godt modtaget af fængslets ledelse, der indledningsvis gav os en kort briefing, inden det første hold blev sendt på en rundtur. De resterende kunne underholde sig med at kigge på det udstyr medlemmer af indsatsstyrken var iklædt og havde medbragt. De stakkels kollegaer stod i fuld kampuniform med hætte, hjelm, benbeskyttere med videre i de tre timer besøget varede.

Korpset af fængselsbetjente er mere militante, noget der givetvis skyldes deres kulturelle fortid, hvilket vi så i et videoklip, hvor fængselspersonale deltog i kæmpe militærparader.

Fængslets nuværende kapacitet er på ca. 1.000 mandlige indsatte, der repræsenterer alle typer af indsatte. De polske fængsler har i disse år cirka 80.000 mandlige indsatte og cirka 2.800 kvindelige indsatte.

FANGEOPRØR

Fængslet var i 1989 udsat for et stort oprør, der bundede i de dårlige forhold der fandtes. Meget blev ødelagt og noget brændte ned, så man har efterfølgende brugt mange kræfter og penge på at bygge om og gøre forholdene bedre.

Vi kunne se, at der var sket en vis renovering af nogle bygninger, men der er stadig en del arbejde, der venter. Og sådan må det være i bygninger, der stammer fra starten af 1900-tallet og måske ikke er opført i bedste kvalitet.

Vore værter understregede flere gange, at de meget gerne vil lære af de nordiske fængselssystemer, hvor der er en tættere kontakt til de indsatte. Det er ikke noget, der kommer fra dag til dag, men de arbejder kontinuerligt på opgaven, og vi fornemmede, at stemningen og omgangstonen mellem ind- og ansatte var OK. Men der er stadig synlige forskelle på, hvordan vi har indrettet os.

De har umiddelbart en hårdere tilgang til hvorledes eventuelle optøjer løses, og hvordan de hindrer flugt.

Der er de sædvanlige skydetårne, hvor patronerne i deres AK 47 godt nok er skiftet ud med gummikugler, så de ikke er dræbende, men det sender et signal om, at systemet er klar til at tackle og klare optøjer og lignende.

Derudover har de en flok hunde – seks styk – til bevogtningsopgaver. Tidligere var de i løbegårde inden for ringmuren, men nye regler siger, at de nu skal være sammen med deres fører. Derudover har de selvfølgelig også narkohunde, som vi kender dem hjemmefra.

GALLAMIDDAG

Om aftenen var der arrangeret gallamiddag på den lille hyggelige restaurant Kuznia i Stettin. De kan faktisk godt lave mad dernede. Kvaliteten er i top og priserne er bestemt til at have med at gøre. En super aften!

Næste dag skulle vi besøge arresthuset i Stettin. Der er normalt plads til 660 indsatte, men grundet ombygninger er der pt. kun cirka 400 mænd.

En lille pudsig ting er, at der på alle indvendige døre står, hvor meget plads der er i cellen. Ud fra det tal der står på celledøren, kan man så beregne, hvor mange indsatte der må anbringes derinde. Står der eksempel 7,3 m², så må der være to indsatte i rummet. Der skal nemlig være tre kvadratmeter minimum til hver indsat – bestemt ikke luksus.

FÆNGSELSHOSPITALER

Man kan med rette diskutere, om det altid er os i Norden, der er foran i måden vi har indrettet vore fængsler og arresthuse, eller om vi måske kan lære lidt af vore naboer.

I nogle arresthuse og fængsler i Polen er der fængselshospitaler. Det betyder, at der er mulighed for at behandle og overvåge de syge i fængselsregi med sygeplejersker, læger og psykiatere 24 timer i døgnet.

Det er noget andet end et til tider utilgængeligt overfyldt psykiatrisk system, som vi har herhjemme, hvor indsatte må nøjes med korte samtaler med en læge eller psykiatere i bedste fald en gang om ugen.

SIDSTE STOP BERLIN

Godt fyldt op med indtryk og fakta om det polske fængselssystem satte vi kursen mod Berlin. Vel ankommet blev vi indkvarteret på Agashotel. Det vil sige, at de fleste af os fik et værelse. Hotellet var nemlig blevet overbooket med nogle af de flygtninge, der strømmer ind over Europas grænser.

Næste dag blev til en herlig dag i den dejlige tyske hovedstad, hvor alle på egen hånd fik gode oplevelser. Godt mætte på såvel oplevelser som gode middage, vendte vi næste morgen snuden hjemad.

Stor tak til Ragnar Rypestøl, Malene Thyssen og Kim Eienstrand fra Skejby for et fantastisk stykke arbejde og den energi I lægger i projekt studietur gang på gang. Også tak til alle de andre kollegaer der var med. Herligt at alle bidrog til en sjov, hyggelig og ikke mindst lærerig tur.

VI STYRKER INDSATSEN **FOR SKADERAMTE**

Det kan have store konsekvenser at bliver ramt af en arbejdsskade. Derfor har Fængselsforbundet valgt at bruge vores reorganisering til at forstærke vores service for skaderamte kollegaer.

Af forbundssekretær Bo Yde Sørensen

For nylig fik jeg en hilsen fra en kollega, som er ramt af Posttraumatisk Stresssyndrom (PTSD). Jeg kendte vedkommende rigtigt godt. Vi havde gjort tjeneste sammen flere år på samme afdeling. Haft mange gode vagter, holdt nytår og andre højtider sammen på tjenesten. En helt igennem fin og respekteret fyr af os alle. Men ganske stille ændrede han sig til at være en kværulant, som ingen kunne holde ud at være på vagt med.

Pludselig var han en dag sygemeldt. Kort tid efter ringede han til mig og oplyste, at han havde fået konstateret PTSD, og spurgte om jeg kunne hjælpe ham med at køre hans arbejdsskadesag. Det gjorde jeg. Vi vandt. Kollegaen fik erstatning, pension og hvad der hører sig til.

Men jeg blev forskrækket over at se, hvad det gjorde ved et menneske at blive ramt. På alle måder personligt, socialt, familiært og så videre.

Det medfører et markant ændret livsforløb at blive ramt af PTSD. Det er én af årsagerne til, at Fængselsforbundet nu forstærker indsatsen for denne gruppe kollegaer. Vi har brugt trekvart år på at analysere området. Vi har sikret, at vi på forbundskontoret har kendskab til alle arbejdsskader i Fængselsforbundet. Således at vi præcist ved, hvilke sager der kører, og hvad der gemmer sig bag dem.

Vi har også besluttet, at arbejdsskader fremadrettet skal være forankret på forbundskontoret. Således at man samler sagerne omkring ekspertisen. Jeg blev selv meget forskrækket over, som helt nyvalgt tillidsrepræsentant, pludselig at finde mig selv som ansvarlig for en af mine kollegaers og hans families økonomiske fremtid. Jeg havde ingen erfaring med den slags opgaver ud over gåpåmod. Det vil vi tage vare på. Vi vil sørge for, at man som ramt kollega kan være sikker på at blive mødt af sagsbehandlere, der har erfaring med håndtering af netop denne type sager.

Derfor vil vi nu sikre, at hvis man måtte rammes af en arbejdsskade, ja så henvises man til et sted på forbundskontoret, hvor der er ekspertise til at rådgive og hjælpe med sagen. Til det har vi nedsat et arbejdsskadeteam bestående af René Larsen, Heidi Olsen, Allan Kjær og jeg selv, der tillige virker som koordinator på sagerne.

Det betyder, at arbejdsskader som altovervejende hovedregel vil blive behandlet på Fængselsforbundets hovedkontor. Men der vil også fremadrettet være mulighed for at arbejde med sagerne ude i landet. Det vi har lagt vægt på, er, at det kræves at sagerne er forankret hos forbundskontoret for kvalitetssikring, og at man har en særlig interesse i arbejdet med sagerne.

Som medlem af Fængselsforbundet, der rammes af en arbejdsskade, skal du derfor ikke tøve med at henvende dig til din tillidsrepræsentant lokalt på dit tjenestested. Han eller hun vil hjælpe dig med at komme i kontakt med de relevante ressourcepersoner til netop dit forløb. Tillidsrepræsentanten vil være en meget vigtig spiller for behandlingen af sagen. Ofte vil der være et større arbejde i forhold til at finde dokumentation til brug for sagens behandling, kontakt til vidner der kan være relevante og mange andre praktiske opgaver, der ikke kan undværes.

Arbejdsskader er derfor blot ét af de steder, hvor du som medlem af Fængselsforbundet vil opleve større kvalitet i dit medlemskab.

HVAD ER EN ARBEJDSSKADE?

En arbejdsskade betyder kort og godt, at man er kommet til skade på sit arbejde. Det lyder jo ganske let. Men i virkeligheden er det noget mere nuanceret. Typisk skelner vi mellem fysiske og psykiske arbejdsskader.

Og selvom fysiske skader som udgangspunkt er nemmere at gå til, er de ofte ikke så simple alligevel. Fængselsforbundet har hjulpet, og hjælper, kollegaer der grundet fysiske skader er endt på livslang pension i midten af fyrrene (og i øvrigt meget tidligere), som følge af fysiske arbejdsskader.

De psykiske skader er en helt anden snak. Mange af vores kollegaer med psykiske arbejdsskader – det der kaldes erhvervssygdomme – rammes faktisk af samme sygdom, som vores udsendte soldater der kæmper for Danmark i krigszoner rundt om i verden, nemlig posttraumatisk stresssyndrom (PTSD). Det vækker tanker, at man i vores lille Danmark kan rammes af den slags sygdomme ved at have sin dagligdag på et af statens fængsler, arresthuse eller andre steder i Kriminalforsorgen. Men det kan man, og det bliver man.

Forbundskontoret håndterer aktuelt over 50 arbejdsskadesager for medlemmerne.

NY **TILLIDS-REPRÆSENTANT**

Hvad fik dig til at blive tillidsrepræsentant?

Det var for at gøre en forskel for mine kollegaer. At være med til at ændre arbejdspladsen til et bedre sted at være. Jeg vil gerne være med til at løfte nogle af de punkter, som har stor betydning for medlemmerne. Det kan for eksempel være at ændre arbejdstiden og finde nye muligheder, som kan være med til at gøre arbejdsforholdene bedre for den enkelte betjent.

Hvad vil du lægge vægt på i dit arbejde for medlemmerne?

Noget som vil fylde meget, er at sætte fokus på de raske. Dem som ligger og stempler ind hver dag og laver deres opgaver. De bliver ofte glemt. Det betyder selvfølgelig ikke, at man skal glemme de syge. De skal have alt den hjælp, de har brug for. Men vi skal også huske dem, som ikke har akutte problemer.

Hvad regner du med, bliver din største udfordring som tillidsrepræsentant?

Det bliver at ændre et gammelt system. Det er jo svært at lære en gammel hest at trave.

NAVN:	Brian Kristiansen
STILLING:	Fængselsbetjent
AFDELING:	Statsfængslet i Nyborg
ANCIENNITET:	Ansat i Kriminalforsorgen siden 2007

TILLIDSKARRIERE

2013:	Medlem af bestyrelsen for lokalafdelingen i Statsfængslet i Nyborg
2015:	Næstformand i afdelingen
2015:	Fungerende formand (da Mette Frets Nielsen blev områdetillidsrepræsentant)

NY SIKRET BUS I KØBENHAVNS FÆNGSLER

Den nye bus kan transportere flere indsatte, køre længere på literen og give mere komfort end den ældre model.

Af Kristian Westfall

Det er slut med at sætte indsatte i skabet, når man skal i retten. I hvert fald for dem der kører i den nye flotte Mercedes, som Københavns Fængsler fik leveret i efteråret.

Den nye særligt sikrede bus er til transport i Den Centrale afdeling. Afdelingsleder Michael Vest siger: "Vi har længe ønsket et alternativ til den gamle 10-personers cellebus, hvor indsatte er placeret i skabe. Vi har i dag ikke længere så mange isolerede. Derfor er der ikke i samme grad behov for at sikre, at indsatte ikke taler sammen under transporten."

Bussen kan levere en mere komfortabel transport for de indsatte, uden at gå på kompromis med personalets sikkerhed.

"Den er i princippet bygget op og sikret tilsvarende vores F-biler, der er WV Caravelle. Personalet er således skærmet fra de indsatte med et sikret gitter under transporten," siger Michael Vest.

Den nye er desuden væsentlig billigere i opbygning og drift end den gamle 10-personers cellebus med skabe.

NAVN:	C7
TYPE:	Sikret cellevogn, 4 rækker af 3 sæder i alt 12. Adskilt med gitter til personalet. Plads til 4 personaler + bagage
TOTALVÆGT:	5.000 kilo
BRÆNDSTOFTYPE:	Diesel
MODEL:	Bygget på Mercedes Sprinter 516
KØREKORTTYPE:	Stort kørekort eller buskort
FORMÅL:	Forudsat konkret sikkerheds-vurdering på relevante indsatte, kan bus C7 anvendes til alle typer af opgaver. Dog vil det især være større sager med mange klienter til fremstilling og til overførsler

VI HAR BRUG FOR **STIKSIKRE VESTE**

Jeg sætter mine kollegaers og min egen sikkerhed højt. Højere end noget andet i mit arbejde. Og det har nu igennem et stykke tid undret mig meget, at vi ikke har adgang til stiksikre veste og handsker. Veste til brug for transporter med bandemedlemmer eller andet godtfolk, hvor der kunne være en risiko for at havne i håndgemæng med knive og lignende. Handsker til brug for visitationer på celler og personlige genstande. Jeg har tidligere arbejdet som sikkerhedsvagt ude i det civile erhvervsliv, og her var der for mig som medarbejder adgang til både veste og handsker.

Vi skal passe på med at råbe 'ulven kommer', og vi skal passe på ikke at blive for paranoide og se farer overalt, men det synes jeg nu heller ikke, jeg gør. Jeg har bare et ønske om ikke at komme til skade i tjenesten.

Stiksikre veste er efterhånden (efter min mening) en nødvendighed. Jeg har hørt en del af mine kollegaer fortælle historier om en transport med et bandemedlem til retten, hvor man blev mødt af et talstærkt politiopbud med maskinpistoler og skud-/stiksikre veste. Imens har vi så vores flotte tynde skjorter på.

Stiksikre handsker skulle kunne bruges ved cellevisitationer og visitationer af indsattes tøj og lignende. Man ved aldrig, hvad man kan støde på af skarpe ting og sager. Og, ja, jeg ved godt, man aldrig skal placere sine hænder på steder eller områder, man ikke kan se, men man kan jo stadig være uheldig.

Stiksikre handsker ville også kunne bruges i eventuelle magtanvendelser, og ville være brugbare imod angreb med skarpe genstande og lignende.

Mit spørgsmål er nu; er det noget I som fagforening er enige i? Har problemstillingerne været rejst før? Hvad kan der gøres for at dette implementeres overalt i Kriminalforsorgen? Jeg har hørt rygter om, at stiksikre veste allerede bruges af visse fængsler?

Hilsen
Michael S. Jensen
Fængselsbetjent, Statsfængslet i Ringe.

Hej Michael

Fængselsforbundet er enig med dig i, at alle lukkede fængsler og arresthuse bør have adgang til stiksikre veste. Det skal ikke kun være de få steder, hvor det er i dag. Vi har rejst sagen over for Koncern Sikkerhed.

Med venlig hilsen
Kim Østerbye
Forbundsformand

DROP BODSORDNINGEN

Kære Johan Reimann

I disse tider er der lagt mere og mere over på arbejdsmiljørepræsentantens skuldre. Ting som mobning, sygefravær, høje følelsesmæssige krav, besparelser og meget, meget mere er også endt på mit og mine kollegaers bord.

Meget af det der presser både mine kollegaer og mig er ting, man ikke har indflydelse på. Jeg tænker her på bodsordningen, som betyder, at institutioner bliver straffet økonomisk, hvis de har et højt sygefravær.

I Ellebæk er vi omkring 44 fængselsbetjente. I 2015 havde vi omkring 28,8 sygedage i gennemsnit. Heraf var kun de syv dage om året per medarbejder almindelig sygdom. Resten af sygedagene stammer fra kollegaer, der er blevet alvorligt syge. Sygdomme som gør, at en stor del af dem ikke kommer tilbage til Kriminalforsorgen.

Desværre munder det ud i, at en i forvejen meget presset økonomi i Ellebæk nu bliver endnu værre med udsigten til en bod i størrelsesordenen 600.000-700.000 kroner.

I mine øjne er det eneste denne bod gør, at straffe de raske medarbejdere med en dårligere økonomi på deres arbejdsplads. De langtidssygemeldte kommer jo ikke tilbage af, at deres arbejdsplads får pålagt en stor bod, men de raske medarbejdere bliver derimod straffet med færre midler og risiko for større nedslidning på grund af manglende resurser til følge.

Jeg opfordrer derfor til at droppe bodsordningen, da den i højere grad fremmer sygefravær end forebygger den.

Med venlig hilsen

Thomas Haasum
Fængselsbetjent i Ellebæk.
Arbejdsmiljørepræsentant/koordinator og arbejdsmiljørepræsentant i Områdets arbejdsmiljøudvalg.

Vi håber at bringe direktørens svar i næste fagblad (red.)

DEBAT

Debatindlæg (max 750 ord) sendes til redaktion@faengselsforbundet.dk. Følg også debatten på Facebook: Faengselsforbundet og på Twitter: @Faengselforbund.

SELV OM VI ER SMÅ, KAN VI SAGTENS LEGE MED DE STORE

Siden 1936 har vi arbejdet på at være det bedste forsikringsselskab for vores kunder. Et lille selskab med gode forsikringer til gode priser og god service. Derfor er vi også glade for, at vi år efter år har Danmarks mest tilfredse kunder.

Vi glæder os til de næste 80 år sammen med jer
– Sammenhold betaler sig!

Bonus
Fra 2016 får alle vores kunder mulighed for medlemsbonus

Tjenestemændenes Forsikring
sammenhold betaler sig